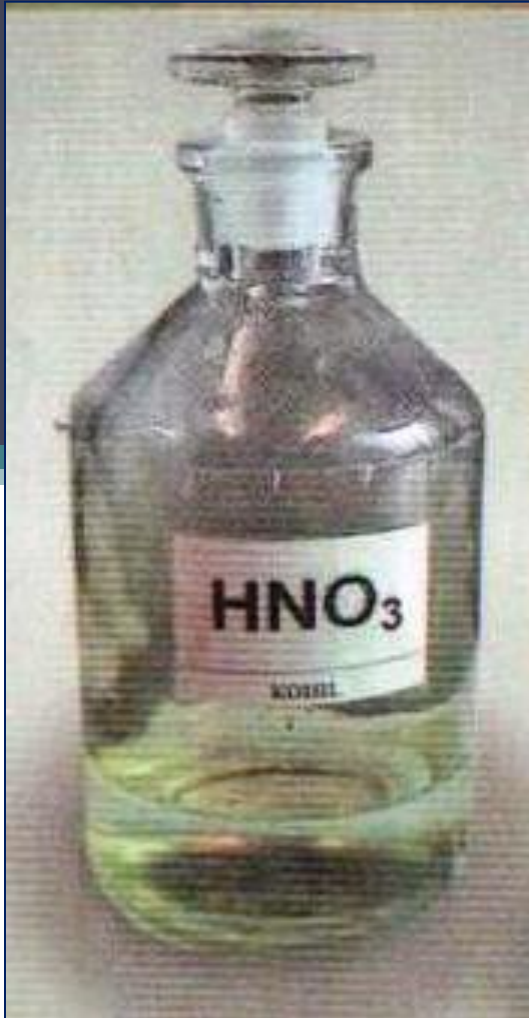

Нітратна кислота

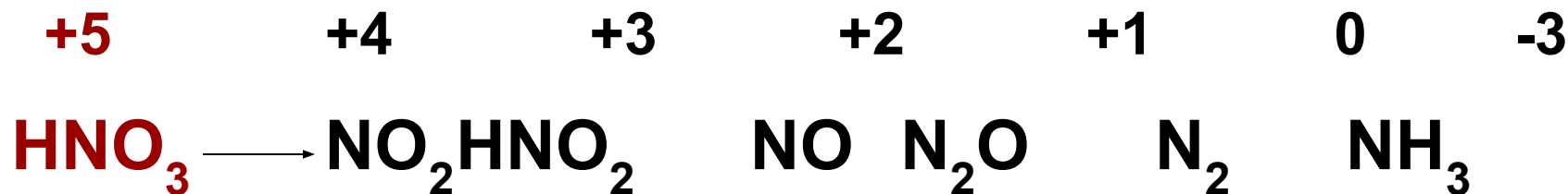

*Презентація вчителя хімії
Смілянської загальноосвітньої
школи I-III ступенів № 11
Смілянської міської ради
Л.В. Заруби*

pptcloud.r

Нітратна кислота HNO_3 характеризується деякими специфічними властивостями. Вона є сильним окисником і реагує практично з усіма металами, за виключенням Au і Pt . На відміну від H_2SO_4 , яка має окисні властивості тільки в концентрованому стані, HNO_3 є окисником і в розведених розчинах (тому в реакціях з металами водень ніколи не виділяється).

Окислювальні властивості HNO_3 обумовлені наявністю в її молекулі Нітрогену зі ступенем окиснення +5, який може відновлюватися, знижуючи свій ступінь окиснення до +4, +3, +2, +1, 0, -3.

Взаємодія HNO_3 з металами.

- 1) водень не утворюється, він окиснюється, утворюючи H_2O ;
- 2) утворюється оксид металу, потім розчиняється в HNO_3 і утворюється сіль нітратної кислоти;
- 3) утворюється продукт відновлення HNO_3

Концентрована

Розведена

Al,
Fe, Cr
пасивує

На Au,
платинові
метали,
Zr, Th-
не діє.

з
важкими
металами
Pb, Hg,
Ag, Cu.

з лужними
і лужно-
земельни
ми
металами.

з лужно-
земельними,
а також
Zn

з
важкими
металами

+Fe

Взаємодія HNO_3 з міддю

Взаємодія HNO_3 з неметалами

Нітратна кислота окиснює неметали:

Сама відновлюється: концентрована до $-\text{NO}_2$, розведена до $-\text{NO}$.

Якщо в пробірку з HNO_3 конц кинути тліючу вуглинку, вона згорить, перетворившись в CO_2 . Іншими продуктами будуть NO_2 і H_2O .

